

- Kamu İhale Kurulu Kararı... 2'de
- Sivrice Deprem Raporu..... 2'de
- Depreme ne hacet!..... 3'te
- Mortgage Sistemi ya da Kentlerin Rehinleştirilmesi Ahmet Göksoy..... 5'te
- İstanbul'a Vize Uygulansın mı? Otomobil Plakası Sınırlandırılın mı?..... 6'da
- genç-İMO..... 7'de

Mortgage ya da Hayal Tacirliği

- “Konut Finansman Sistemine İlişkin Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun Tasarısı” TBMM Genel Kurulu’nda onaylanarak yürürlüğe girdi
- Mortgage olarak bilinen sistemle her gelir düzeyinde bulunan vatandaşların ev sahibi olacağı yönünde bir yanılsama yaratıldı
- Yeni sistemin inşaat sektöründe bir canlanma yaratması bekleniyor
- Konut gibi en temel insani ihtiyaç üzerinden hayal tacirliği yapan AKP, yasayı seçim öncesi çıkartarak oy avcılığı yapmaya çalışmaktadır
- AKP iktidarının söylemi daha önceki yıllardaki “iki anahtar” vaadine benziyor
- Yasayla, ‘kira öder gibi ev sahibi olmak’ mümkün. Ancak ödenecek aylık taksitin “rezidans” kirası seviyesinde olacağı unutulmamalı
- İMO: “AKP Hükümeti halkın konut ihtiyacını karşılamayı değil, finans sisteminin sorunlarını çözmek istiyor”

“Yoksulları ev sahibi yapacağız” diyerek mortgage yasasını kamuoyunun bilgisine sunan iktidar sözcülerinin aksine, Birgün gazetesi yazarlarından Cemil Ertem yeni yasayı “Finans sisteminin bir çocuğu daha oldu” şeklinde yorumluyor. Diyor ki Ertem, “Zaten bu yasa dar gelirli için çıkartılmadı, bu bir. İkinci ekonomik olarak dar gelirinin işine yaraması da o dar gelirli için iyi bir şey değildi. Bulaşınca yalnız dar gelirli oluyorsunuz; köle bir dar gelirli oluyorsunuz. Ömrünüzün sonuna kadar ilk önce aylığınızı, sonra emekli aylığınızı uluslararası gayrimenkul fonlarına aktarıyorsunuz. Mortgage bir ev edinme sistemi değil bir menkul kıymet sistemidir.” Cemil Ertem yeni sisteme isim bulmakta zorlanan kamuoyuna öneride bulunuyor: “MEVİKOS.” Yani, Mezar Vade İpotekli Konut. Babalığını yaptıği isimlendirmenin gerekçesini ise şu sözlerle açıklıyor: “Niye mezar vade; bir örnekle açıklayayım; 100.000 YTL’lik bir evi alabilmek için 25 bin YTL peşin veriyorsunuz. Kalan 75 bin YTL’yi 20 yıl borçlanırsanız ayda yaklaşık 1.300 YTL ödüyorsunuz. Şimdi Türkiye şartlarında 1.300 YTL kira verecek duruma, şanslıysanız, 35-40 yaşlarında ulaşırsınız. Kırk yaşında 20 yıl borçlandığınızda, bu bir ömür sürecek borç demektir. Yani sistem bir köleleştirme sistemi.”

Mortgage geçen sene de kamuoyunun tartışma odağındaydı. Uluslararası finans çevrelerinin talebiyle AKP iktidarı önceki yıl da yasa değişikliğini gündeme getirmiş, kamuoyunda bir süre tartışılan yasa, iktidar tarafından geri çekilmişti.

Ortaya atıldığı andan itibaren dar gelirinin ev sahibi olacağı gibi mucizevi misyon biçilen sistemin formülü de tılsımydı. Vatandaşın gözü korkmamalıydı; çünkü kira öder gibi ev sahibi olmak mümkündü.

Radikal gazetesinde yer alan bir haber ‘kira öder’ faslını doğrular nitelikteydi ama gelin görün ki, kira göreceli bir kavramdı ve çeşitlilik arz ediyordu. Haberin başlığı içeriğini de ele verir nitelikteydi: “Kira öder gibi ama rezidans kirası!” Faiz oranlarının yüksekliğine dikkat çekilen haberde, ortalama bir eve sahip olmak için gelir ortalama-sının çok üstünde banka taksiti ödemesi gerektiği vurgulanıyordu. Ortalama yüzde 1,5 düzeyinde olan faizin aylık ödemesi geri ödemesi, brakalım açık ve yoksulluk sınırında yaşayan aileleri, orta halli ailelerin bile toplam gelirini kat ve kat açacak düzeydeydi. Haber, mortgage sistemini uygulayan ülkeler karşılaştırması da yapıyor ve Türkiye için bu sistemle ev sahibi olmanın nasıl bir hayal olduğu anlaşılır hale getiriyordu.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü Kutlu Olsun

Erkek egemen bir meslek olarak inşaat mühendisliği

Bugün 8 Mart Dünya Kadınlar Günü. Kadınların başta çalışma yaşamı olmak üzere, her alanda var ve eşit olma mücadelelerinin simgeleştiği gün. İnşaat Mühendisleri Odası olarak, 8 Mart'ta, kadınların kadın olmaktan kaynaklı sorunlarını ortadan kaldırmayı insan olmanın en önemli gereği saydığımızı kamuoyuna duyuruyoruz.

İnşaat mühendisliği, kadınlar için yapılmasının zor olduğu iddia edilen bir meslektir. Tüm kadınların işte, evde, sokakta, insan ilişkilerinde kadın olmaktan kaynaklı sorun ve sıkıntılarla boğuştuğu bir ortamda, kadın inşaat mühendisleri mesleklerini icra noktasında farklı baskılarla karşı karşıya kalmaktadır. Ne yazık ki, mesleğimizin uygulama alanları erkek egemenliğindedir ve kadın meslektaşlarımızı bırakalım sağlıklı koşullarda çalışmayı, işe girme noktasında bile ayrımcılık yaşamaktadır.

Kadınların iş yaşamında yeterince yerini alamamasına yol açan nedenlere, “inşaat mühendisliğinin erkek mesleği olduğu” yönündeki cins ayrımcı yaklaşım da eklenmekte ve kadınlar inşaat mühendisliği öğrenimi görmekten bile imtina etmektedir. Dünyanın her coğrafyasında kadın baskı, sömürü ve şiddet altındadır. Ancak kadın inşaat mühendislerinin bir başka ortak paydası vardır ki, bu, şantiye hayatıdır. Şantiyeler neredeyse kadından arındırılmış, kurtarılmış alanlar olarak görülmektedir.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak, kadınların makûs talihlerini yine kendilerinin değiştireceğine, olmaları gereken yere kendi mücadeleleri sonunda hak ederek ulaşacaklarına inanıyor, kadın inşaat mühendislerinin ve tüm kadınların ayrımcılıktan, şiddetten, tacizden, cinsel sömürü aracı olarak kullanılmaktan kurtulma mücadelesinin simgesi olan 8 Mart'ı kutluyoruz.

Kamu İhale Kurulu'nun Anahtar Teknik Personelle İlgili Kararı

İller Bankası Müdürlüğü'nce "Hatay İli Merkez ve Samandağ İlçelerine bağlı Köy İçi Yolların Yapımı" ihalesinde, kimya ve endüstri mühendisinin ihale koşulu olarak anahtar teknik personel listesinde

yer almasına dair Kamu İhale Kurulu'na Odamızın yapmış olduğu itiraz üzerine, kurulun aldığı 05.02.2007 tarih ve 2007/UY.Z-446 sayılı karar.

KARAR:

Esas inceleme Raporu ve ekleri incelendi:

Başvuru dilekçesinde özetle; iddia konusu ihale ilanında anahtar teknik personel olarak 1 adet kimya mühendisi ve 1 adet endüstri mühendisi istendiği, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 10 uncu maddesinde ihaleye katılacak isteklilerden istenebilecek bilgi ve belgelerin sayıldığı, ayrıca uygulama yönetmeliklerinde ihalenin niteliğine ve yaklaşık maliyet tutarına göre belgelerin istenilmesi zorunlu olanlar ve idarenin takdirine bırakılanlar olarak ayrıldığı, idarenin takdirine bırakılan belgelerin abartılı şekilde istenmemesinin Kanununun temel ilkelerinin gereği olduğu,

Bu hususun Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 33 üncü maddesinin ilk fıkrasında "İsteklilerin ekonomik ve mali yeterlikleri ile mesleki ve teknik yeterliklerinin değerlendirilmesi amacıyla idarelerce istenecek her türlü bilgi, belge, doküman ve değerlendirme kriterleri rekabeti engelleyici sonuç doğuracak şekilde belirlenemez." şeklinde düzenlediği,

Konusu köy içi yolların yapımı olan ihalede, idarenin yaptığı "anahtar teknik personel istenmesindeki amaç yapım müteahhidinin organizasyon yapısının genişlik ve profesyonelliğini ölçmek, çekirdek ekibin firmanın faaliyet alanı konusunda uzman ve ehliyetli kişilerden oluşup oluşmadığını incelemektir. Bu amaç doğrultusunda parke taşı malzemesinin fabrikada yapılan üretim işi, tamamen malzeme ve makineye dolayısıyla kaliteye yönelik iş olması, üretim safhasında yapılacak hataların geri dönüşümünün olmaması nedeniyle, anahtar ekibin parke taşı üretimi ve kalitesi konusunda uzman kişilerden oluşması idareміzce tercih edilmiştir." açıklamasının geçerliliği olmadığı,

Kamu İhale Kanununda mühendisin hangi mühendis olacağını tanımlanmamış olmasının idarenin istediği mühendislik dalını seçebileceği anlamına gelmediği, anahtar teknik personel olarak iş ile alakalı bir seçimde bulunulması gerektiği,

İller Bankası Genel Müdürlüğü uygulamasının belirtilen 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara ve ikincil mevzuata

aykırı olduğu,

İddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarına ilişkin inceleme ve hukuki değerlendirmeye aşağıda yapılmıştır:

İsteklinin organizasyon yapısı ile ihale konusu işi yerine getirmek için idarece öngörülen sayıda ve nitelikte personel çalıştırılmasına ilişkin olarak belgeler istenebileceği ve bunlar üzerinden aşgari yeterlik kriterleri belirleyebileceği Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinden öngörülmüştür. Yönetmeliğin 41 inci maddesinde "Aşgari yeterlik kriteri olarak anahtar teknik personel öngörülmesi halinde, ilgilinin en az beş yıl deneyimli mimar veya mühendis olması yeterlidir. Ancak, bu kişilerin ihale tarihinden önce işe alınmış ve ihale tarihi itibarıyla isteklinin bünyesinde bulunuyor olması şartlarının aranması zorunludur. Özel sektörde geçen deneyim süresi ilgili meslek odası kayıt süresini gösteren belgeyle, kamuda geçen deneyim süresi hizmet çizelgesi ve/veya meslek odası üye kayıt belgesiyle; isteklinin bünyesinde bulunuyor olduğu hususu ise, ilgili adına prim ödendiğini veya ilgilinin işe alındığını gösteren sosyal güvenlik kurumu onaylı belgeler ile tevsik edilir." düzenlemesi bulunmamaktadır.

İhaleye ait idari Şartnamenin 7.3.2. maddesinde anahtar personel olarak en az 5 yıl deneyimli 1 adet endüstri mühendisi ve 1 adet kimya mühendisi belirlenmiştir.

İhale ile yapılacak iş Hatay'da köy içi yollarının yapımı işi olduğu ve yol yapımı işinin İnşaat Mühendisliğinin ilgi alanında olduğu açıktır. Mühendislik fakültelerinin inşaat mühendisliği bölümlerinde bulunan "Ulaştırma Anabilim Dalı" içerisinde yollara ilişkin hususlar tasarımı, inşası, bakım ve onarımı gibi hususlarda eğitim verilmektedir.

İdarece söz konusu işte yapılan anahtar teknik personel belirlemesinin doğrudan işe ve üretime yönelik değil ancak, inşaat aşamasında kullanılacak malzemeye yönelik olduğu, idarece bu personelin önemli ve gerekli olduğunun tespit edilmesi halinde, bu personelin teknik personel olarak istenebileceği, anahtar teknik personel istenip istenmemesinin idarenin takdirinde olmakla birlikte bu takdir yetkisinin kamu hizmetinin gerekleri

ile sınırlı olduğu ve orantılı olması gerektiği, iddia konusu ihalede işin niteliği göz ardı edilerek anahtar teknik personelin "1 adet endüstri mühendisi ve 1 adet kimya mühendisi" olarak belirlenmesinin mevzuata aykırı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle;

Mevzuata aykırı olduğu yukarıda belirtilen ihale işlemlerinin değerlendirilmek ve bu aykırılıkların gerçekleşmesinde sorumluluğu olanlar hakkında gerekiyorsa inceleme ve/veya soruşturma başlatılmak üzere konunun, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bildirilmesini,

Oyçokluğu ile karar verildi.

KARŞI OY

"İddia incelemesi" yöntemine göre verilen bir kısım kararların yargıya intikali üzerine Danıştay 13. Dairesinin E.2005/6163, K.2005/5715; E.2005/5616 K.2005/5334; E.2005/6851, K.2005/5819; E.2005/10004, K.2006/1446 sayılı kararlarıyla, "Kamu ihale Kurulu'nun iddiaların incelenmesi kapsamında incelediği ihale dosyalarında saptadığı mevzuata aykırı konuları ilgili idaresine bildirmeyip yasadaki belirtildiği şekilde sonuçlandırarak Yasanın 56. maddesinin 2. fıkrasındaki kararlardan birini almak zorunda olduğu, aksi takdirde yani ihale ile ilgili mevzuata aykırılıkların idarenin bağlı olduğu bakanlığa bildirmesiyle yasadaki Kuruma verilen uygulamayı yönlendirmek görevinin Kurum tarafından yerine getirildiğinden söz edilemeyeceği, diğer taraftan ihale işlemlerinde saptanan mevzuata aykırılıkların ihaleyi yapan idareye bildirilmesinin saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması şeklinde belirtilen Kamu İhale Kanununun temel ilkelerine de aykırı olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla; Kurul Kararında yer alan mevzuata aykırı düzenlemelerden dolayı Danıştay 13. Dairesinin anılan kararları gereğince incelenen ihale hakkında 4734 sayılı Kanunun 56'ncı maddesinin (b) bendi uyarınca, "İhale işlemlerinin iptali"nin gerektiği oyu ile karara katılmıyoruz.

Elazığ'ın Sivrice İlçesi'nde Meydana Gelen Depremle İlgili Rapor

21.02.2007 tarihinde Elazığ/Sivrice'de meydana gelen depremle ilgili Elazığ İl Temsilciliğimiz deprem bölgesinde incelemelerde bulundu

21.02.2007 çarşamba günü saat 13.05'te meydana gelen ve merkez üstü Elazığ İli Sivrice İlçesi olan 5,9 büyüklüğündeki depremin etkilerini tespit etmek üzere İMO Elazığ İl Temsilciliğinden bir heyet aynı gün Sivrice ilçesine giderek incelemelerde bulundu.

Cumhuriyet Pansiyonu ve İlköğretim Okulu: Söz konusu okul daha önceki depremlerde de hasar görmüş 4 katlı BA Karkas bir yapıdır. Binada 09.02.2007 Çarşamba günü meydana gelen 5,3 şiddetindeki depremde de çatlıklar oluşmuş, çatı kalkan duvarları kısmen yıkılmıştır.

Son depremde okulun bütün duvarlarında patlamalar meydana geldiği, katlar arasındaki iki kollu merdivenlerde ayrılmalar görülmüştür. 2. ve 3. normal katlardaki birçok kirişte derin çatlıklar, kolon-kiriş birleşim yerlerinde de tehlikeli ayrılmalar oluşmuştur.

Okulun bu hali ile eğitime açılması can güvenliği açısından son derece tehlike arz etmektedir. Güçlendirme

yerine binanın yıkılarak yenisinin yapılmasının çok uygun olacaktır.

İlçe Emniyet Müdürlüğü Binası: Zemin katı idari işler, diğer katları lojman olarak kullanılan bina BA Karkas ve yenisidir. Daha önceki tespitlerimize ilave olarak zemin katta (idari kısım) kiriş-duvar birleşim yerlerinde duvar çatlamaları ve sıva dökülmeleri artmıştır. Binanın özellikle nezarethane olarak kullanılan arka kuzey cephesindeki duvarlarda boylu boyuna ve çapraz çatlıklar oluşmuştur.

Bu binada oluşan hasarlar onarılabilecek düzeyde olmakla birlikte, zemin kattaki nezarethane koridoruna açılan odalardan birinde sadece bir kirişte (yaklaşık 4 metre açıklıkta) oluşan çatlıklar göz ardı edilmemelidir.

İlçe PTT Binası: Hükümet konağı karşısında 4 katlı BA Karkas binanın doğu cephesindeki duvarlar ve iç kirişlerde büyük çapta çatlamalar mevcuttur. Bu binada yaklaşık 6 metrelik açıklıklar yer yer 40 cm genişliğinde kirişlerle geçilmesine rağmen, kirişlerin çoğunda mesnete yakın bölgelerde çatlıklar oluşmuştur. Bitişik yapı düzeninde köşebaşı olan bu binanın açık iki cephesi 1,5 metreyi bulan konsollarda kapalı ve açık çıkma olarak yapılmıştır.

6 metre açıklıktaki kolonlarla kapalı ve açık çıkma tertiplenmiştir. 6 metre açıklıktaki kolonlardan çıkan bu konsol kirişler üzerindeki yaklaşık 6 metrelik kiriş ayrıca saplama kiriş yapılmıştır.

Kat yükseklikleri 4 metre civarındadır. Projelendirme-deki bu olumsuzluklar hasarın artmasına sebep ol-

muştur. Deprem gibi önemli bir olayda haberleşmenin önemi düşünülerek bu binanın da acil ama bir o kadar da ciddi bir proje ile güçlendirilmesi gerekmektedir.

Heyetimizce yapılan gözlemsel incelemelerde; Sivrice merkezine genel olarak 1-2 ve 3 katlı çoğu yağma tarzda inşa edilmiş yapıların oluştuğu ve tehlike arz etmediği tespit edilmiştir. Sivrice ilçe merkezine en büyük avantajının düşük katlı yapılması olduğu anlaşılmıştır.

Elazığ merkezde ise yine kenar mahallelerde eski kerpiç ve ahşap yapılarda duvar yıkılmaları, cisir kırılmaları, köşe duvarlarda ayrılmalar meydana gelmiştir. Yüksek katlı binaların cephelemlerindeki sıva dökülmeleri ve çatlıkların, baca yıkılmaları ve cam kırılmalarının ise 5,9 büyüklüğündeki bir depremde olabilecek hasarlardır.

Sivrice'nin Hacılar ve Kayapınar köylerinde 4-5 ev tamamen yıkılmış, 2'si hafif 1'i ağır olmak üzere 3 kişinin yaralandığı tespit edilmiştir.

Depreme ne hacet!

Apartman faciasına bir yenisi daha eklendi. Bu kez, İstanbul Zeytinburnu'nda 1999 depreminde hasar gören bir apartman yıkıldı; yaşamını kaybedenler, yaralananlar oldu. Konya Zümrüt apartmanının yol açtığı facia hâlâ hafızalarımızdaki yerini korurken, önce Diyarbakır'da Alkan apartmanı çöktü. Bu, Diyarbakır'daki ikinci faciaydı. 1983'te Hicret apartmanı çökmüş, 93 vatandaşımız hayatını kaybetmişti.

Türkiye depreme hacet gerek kalmayacak felaketler yaşıyor. İş merkezlerinin çatısı uçuyor, merdiven boşlukları ölüme davetیه çıkıyor, karayolları ölüm saçıyor, su taşkınları yerleşim alanlarını yaşanamaz hale getiriyor. Bütün bunlar, olası depremde yüz yüze kalacağımız felaketin boyutunu gösteriyor. Her yeni felakette, Türkiye'nin nasıl bir çaresizliğe itildiği ve vatandaşlarımızın kaderleriyle baş başa bıraktığı anlaşılıyor.

Zeytinburnu Çırpıcı Mahallesi Taşocağı Caddesi 29 Numaralı apartman çöktükten sonra İnşaat Mühendisleri Odası'nın yaptığı açıklama, aslında içinde bulunduğumuz çaresizliğe bir tepki anlamına geliyordu. İnşaat Mühendisleri Odası, 'sözün bittiği yerdeyiz' diyordu. İMO, "Deprem bile olmadan çöken binalara dair açıklama yapmanın, yetkilileri uyarmanın, mevzuatta yapılması gereken değişiklikleri sık sık gündeme getirmenin artık bir yararını görmediğini" belirtiyordu. İMO'ya göre; "1999 depremlerinden bu yana yapılması gerekenler noktasında kayda değer hiçbir adım atmayan, insanlarımızı kaderiyle baş başa bırakan tüm iktidarlar yaşanan ve yaşanması olası faciaların sorumlusu"ydü.

İMO, AKP'nin vebal altında kaldığı vurguluyordu. Çünkü AKP, depreme karşı önlem almak, mevzuat değişikliklerini yapmak yerine, kentsel değerleri sermayeye peşkeş çekmeyi hedefleyen Kentsel Dönüşüm Yasası'nı çıkartmakla meşgulüdü.

Her zaman olduğu gibi, Zeytinburnu faciasından sonra da hükümetten, yerel yöneticilerden peş peşe açıklama yapıldı. Bayındırlık ve İskân Bakanı Faruk Özak, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş ve bilcümle yetkili şimdiye dek söylenenleri tekrar etmekle yetindi. Hepsi de, sorumlulukları kurtulma gayreti içindeydi. Faruk Özak mühendis, Kadir Topbaş mimardı. Ancak olay sonrası yaptıkları açıklamalar mesleklerinin gereğiyle, buldukları makamın sorumluluğuyla örtüşmüyordu. Bilim insanları belgeye, bilgiye dayanmadan irticalen yorum yapabiliyor muydu?

Yapılan açıklamalarla binanın çökmesiyle ilgili pek çok neden ileri sürüldü. Ancak hiç kimse, 1999 depreminde hasar gören bir binanın neden hâlâ kullanılıyor olduğuna yanıt veremedi. Yanıtsız kalan o kadar çok soru var ki. İstanbul'da ya da 1999 depremini yaşayan kentlerde hasar gören ama bugün kullanılan kaç bina bulunmaktadır? Bu binalarda kaç kişi yaşamaktadır? Kaçının yıkılmasına ramak kalmıştır? Depreme hacet kalmadan kaç bina daha çökecektir? Eğer bina, vakti zamanında alt katında bulunan zeminin kaçtığı yüksek ısı nedeniyle çöktüyse, kaç binanın altında firın olduğu, firınların tehlike arz edip etmediği biliniyor mu? Firınlara ruhsatı kim vermiştir? İstanbul Master Planı, uygulamaya ne zaman uygulanmaya geçecek, yoksa teorik düzeyde mi kalacak?

İMO İstanbul Şubesi de bir açıklama yaptı konu ile ilgili. Şubenin yaptığı açıklama Zeytinburnu faciasıyla sınırlı değildi; genel sorunlara bir kez daha vurgu yapıyordu. Açıklama can alıcı soruna işaret ediyordu: "17 Ağustos Depremi'nde önemli ölçüde hasar gören yapıların bir kısmının hasarları, gerek sıvanarak, gerekse boyanarak kapatılmış olduğu bölge insanları tarafından zaman zaman ifade edilmektedir. Bu binalar ya satıldı, ya da kiraya verildi. Açık ki bu tür yapılar, deprem tehlikesi karşısında ciddi bir risk oluşturmaktadır.

Yan kuruluşlarıyla birlikte yıllık bütçesi 10 milyar doların üstünde olan İstanbul Belediyesi'nin, depreme hazırlanması bağlamında bugüne kadar elle tutulur bir çalışmayı yapmamış olmak, kabul edilemez bir durumdur. Ayrıca afet yönetimi ve afete hazırlanmak; afete yol açabilecek tehlike ve risklerin iyi bilinmesini; olayları olmadan önce önyolacak veya afetin zararlarını en aza indirecek bilimsel yöntemlere ihtiyaç vardır. Deprem anındaki ve deprem sonrasında ortaya çıkan zararların azaltılması için, deprem öncesi yapılması gereken çalışmalar son derece önemlidir. Bu kapsamda varolan yapıların deprem güvenliklerinin belirlenerek, deprem güvenliği olmayan yapıların güçlendirilmesi, güçlendirilmesi ekonomik olarak pahalı ise bu yapıların yıkılarak yeniden yapılması gerekmektedir. Ayrıca yeni yapılacak olan yapıların mühendislik kurallarına, deprem yönetmeliğine, varolan şartnamelere uygun olarak projelerinin yapılması, yapı güvenliği açısından son derece önemlidir."

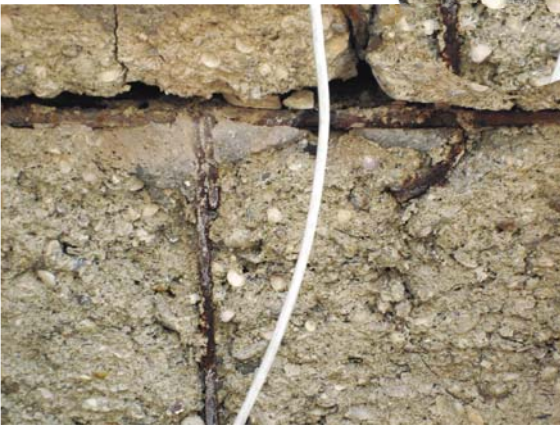
Ticari kaygı var

Zeytinburnu'nda yaşanan olayın ardından yapı denetimi mekanizması ve deprem yönetmeliğinde yapılan değişiklikler de tekrar gündeme geldi. Yapıların ilgili kanunların büyük feleketlerini ardından çökmesine dair konuşan Göksoy, "Eğer ihtiyaç duyulursa deprem yönetmeliğinde değişiklikler yapılabilir. Örneğin Mart ayında yeni bir deprem yönetmeliği çıkarılacak" diye konuştu. İMO Yürütme Kurulu Sekreteri Üyesi Ahmet Göksoy ise, "Yapı denetimi, mühendis ve mimarların yapması gereken bir şey. 1999'dan sonra yapı denetimi üzerinde duruldu. 4708 sayılı Kanunla, yapı denetimi, inşaat firmalarına devredildi."

Yine bir apartman faciası yaşandı. Ölenler öldüğüyle kaldı. Kimileri yaralandı, kimileri evinden oldu. Yetkililer yine sorumlu ilan edilmedi. Zaten ne zaman sorumlu oldukları ki?!

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI, BAKAN VE BAŞKANIN AÇIKLAMALARINI KINADI: Özak ve Topbaş'ı görevve çağırıyoruz

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ANKARA ŞUBESİ, Bakan ve Başkanın açıklamalarını kınadı. İnşaat Mühendisleri Odası Yürütme Kurulu Sekreteri Üyesi Ahmet Göksoy, İstanbul Zeytinburnu'nda yaşanan apartman faciasından sonra Bayındırlık Bakanı Faruk Özak ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş'ın açıklamalarını birele eleştirilerek söyledi. Göksoy, Özak'ın mühendis, Topbaş'ın da mimar olduklarını hatırlatarak, "Ne yapıları ki, diğer apartmanla ilgili yapıları açıklamalarla ne meslekleri ne de buldukları makam sorumluluğu ile açıklama yapabiliyor" dedi. Özak ve Topbaş'ın hiçbir in-

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ELAZIĞ TEMSİLCİLİĞİ

2007 YILI SEMİNER PROGRAMI 1. SEMİNER

ELAZIĞ VE ÇEVRESİNİN DEPREMSİZLİĞİ

Prof. Dr. Naci GÖRÜR

DÜZENLEYEN:
İnşaat Mühendisleri Odası Elazığ Temsilciliği
Şehit Binbaşı Sabri Sok. No:1/A-1 ELAZIĞ
Tel.: 0.424 236 24 85 Fax: 0.424 236 41 62

Tarih : 12 Mart 2007 Saat : 13.30 Yer : Tic. ve San. Odası Toplantı Salonu

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ANKARA ŞUBESİ BOLU TEMSİLCİLİĞİ

Çelik Yapılar

Program
Konuşmacılar: İnş. Müh. Mustafa COBANOĞLU
İnş. Yük. Müh. Firat GİNGİ
İnş. Müh. İlker GÜNDEZ

Tarih : 23.03.2007 + Saat: 14.00
Konu : Çelik Yapıların Genel Tanıtım Çelik Yapı Sistemleri ve Yapı Elemanları Tasarımı

Tarih : 24.03.2007 + Saat: 09.30
Konu : Örnek Yapı Üzerinden SAP 2000 Analiz Modeli

Tarih : 24.03.2007 + Saat: 13.30
Konu : Analiz Sonuçlarının İrdelenmesi ve Boyutlandırma

Yer : Ticaret ve Sanayi Odası - BOLU

Not: Bütün etkinliklerimizde katılımlarınızın SİM Yürütme Kurulundaki merkezi eğitim programına yönelik KATILIM BELGESİ verilecektir. Seminere giriş ücretsizdir.

İletişim: TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ANKARA ŞUBESİ TEMSİLCİLİĞİ
Kavuşum Sok. No: 10/10 Kat: 10. Kat No: 06100 Ankara - Türkiye Tel: 0312 412 41 42

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ANKARA ŞUBESİ

2007 İlkbahar Dönemi Meslek İçi Eğitim Kursu

Hidrolik ve Su Kaynakları

30 Mart 2007 Cuma Saat: 09.00-12.00	Su Mühendisliğinde Zemin Mekaniği ve Temel Mühendisliği Doç. Dr. Kemal ÖZER (Göç. İm. No: 104.86)
30 Mart 2007 Cuma Saat: 13.30-16.30	Su Mühendisliğinde Hidrolik Uygulamaları Prof. Dr. İbrahim GÖRÜR (Göç. İm. No: 104.86)
31 Mart 2007 Cumartesi Saat: 09.00-12.00	Açık Kanal Hidroliğinde Tamam Kararlılar Prof. Dr. Naci GÖRÜR (Göç. İm. No: 104.86)
31 Mart 2007 Cumartesi Saat: 13.30-16.30	Bağlayan Hidrolik Tasarımı Dr. İbrahim KİÇİ
1 Nisan 2007 Pazar Saat: 09.00-11.00	Hidroelektrik Santrallerinin Kapasite Seçimi İçiş. Bakanlığı Hidrolik Uzmanı Dr. İbrahim KİÇİ
1 Nisan 2007 Pazar Saat: 11.30-13.30	Akarsuların Su Alımı Yapıları ve Tasarımı Dr. Çiğdem ÖZCAN
1 Nisan 2007 Pazar Saat: 15.00-17.00	Test Soruları

Kurs Kayıt Tarihi : 18 Şubat 2007-23 Mart 2007 tarihleri arası
Kurs Başlangıç Tarihi : 30 Mart 2007 Cumartesi
Kurs Bitiş Tarihi : 01 Nisan 2007 Pazar
Toplam Süre : 16 saat
Kurs Çıkarılı : Çarşamba-Cumartesi-Pazar
Kurs Ücreti : 160 TL
Kurs Yeri : T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü Küçük Salonu Yenisepetik Ankara

Önemli Not: 1. Kurulmuş ve faaliyet gösteren bir firmaya bağlı olarak katılmak üzere katılımlarınızın SİM Yürütme Kurulundaki merkezi eğitim programına yönelik KATILIM BELGESİ verilecektir. Seminere giriş ücretsizdir.

İletişim: TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ANKARA ŞUBESİ TEMSİLCİLİĞİ
Kavuşum Sok. No: 10/10 Kat: 10. Kat No: 06100 Ankara - Türkiye Tel: 0312 412 41 42

Mortgage ya da

1'den

Örneğin; 140 bin YTL'lik bir ev aldığında aylık taksit olarak 2 bin 178 YTL ödenecektir. ABD'de ise aylık taksit 1044 YTL'dir. Peşinat olarak ödenecek miktarlar arasında bile yüzde 5'lik bir fark söz konusuydu. ABD ile Türkiye karşılaştırıldığında faiz oranlarındaki 1 puanlık fark, aylık taksitlere yansıyor ama asıl uçurumu, iki ülke arasındaki kişi başına düşen gelir yaratıyordu. Türkiye'de kişi başına düşen gelir 5 bin dolar, ABD'de ise 42 bin dolar civarındaydı. Gelişmiş kapitalist bir ülkede geçerli olan, uygulama şansı bulan bir sistemle Türkiye'nin konut sorununu çözmeye kalkışmak, en yalın ifadeyle; hayal tacirliği yapmak anlamı taşımaz mı?

Sistem ev sahibi olmak isteyenleri değil, bankacılığı rahatlatacak özellikler taşımaktadır. Yasa konut talebini karşılamaktan daha çok, konut arzını teşvik etmektedir.

Toplumsal yarar ilkesi

Herhangi gelişmeyle ilgili farklı kesimlerin yaklaşımı göz önüne alınırsa, yeni durumun kendisi ve sonuçları üzerine daha rahat yorum yapılabilir. Mortgage ile ilgili kimin ne dediğini hatırlayalım. Bu konuda birkaç farklı tarafın olduğunu söyleyebiliriz. Ev sahibi olmak, sağlıklı şartlarda yaşayacak bir konut edinmekten başka bir amacı olmayan, daha çok orta ve alt gelir gruplarından olan vatandaşlar ilk grubu oluşturmaktadır. Bu kesimlerin neredeyse çoğundan tek beklentisi ev sahibi olmaktır. Mortgage ile başlayan sürecin belki de en masumu ev hayali kuran bu kesimdir.

Türkiye'deki mevcut ekonomik adaletsizliğe dikkat çeken, toplumsallığı ve insanı merkezine alan bir ekonomik yapılanmayı savunan, temel insan ihtiyaçlarının alınır satılır bir meta gibi görülmesinden rahatsız olan ve kapitalizmin her şeyi kar mantığıyla yaklaşmasına karşı çıkan iktisatçılar yeni yasanın itirazcıları arasındadır; görüşleri, yasanın barınma sorununu çözmek değil, finans sektörünün ihtiyacını karşılamak olduğu yönündedir.

Yasanın inşaat sektöründe canlanmaya yol açacağını, bu durumun inşaat mühendisleri de dahil olmak üzere tüm teknik elemanlar için istihdam olanağı anlamına geleceğini savunan, sektörün canlanmasının tüm alt sektörleri olumlu etkileyeceğini yönünde beklenti içinde olanlar yasanın kendileri açısından olumlu sonuçlarının bir an önce ortaya çıkması beklemektedir. Mevcut

durum dikkate alındığında beklentinin dayanaksız olduğunu ileri sürmek, ilk başta işsizlik cenderesinde bulunan meslektaşlarımızımıza karşı haksızlık olacaktır.

İnşaat Mühendisleri Odası yasanın inşaat sektöründe yaratacağı olası hareketlenmenin olumlu sonuçlarını önemsemekte, ancak toplumsal yarar ilkesi çerçevesinde konuya yaklaşmakta ve konut sorununu çözmekten uzak olduğunu düşünmektedir. Yasanın konut sektöründe kısmi ve geçici canlanmaya neden olacağını doğrulayan İMO, mortgage sisteminin yeni mağdurlar yaratma tehlikesi taşıdığına dikkat çekmektedir. Türkiye gibi ekonomik ve siyasal krizlere açık bir zeminde, birakılmı uzun vadeli, kısa vadeli beklentilerin bile başlı başına riskli olduğu gerçeğini hatırlatan İMO, konunun mevcut iktidara puan kazandıracak bir söylemle pazarlanmasını da eleştirmektedir.

Halkın konut edinmesi ile ilgili bir yasanın bankacılar, sigortacılar, aracılar, emlak ve arsa spekülatörlerinin ilgi odağı olması ister istemez dikkatleri finans sektörüne çekmektedir. Medyanın konuya ilişkin yaptığı haberlere göz atıldığında, finans sektörünün ağırlıkla yer aldığı görülecektir. Bu kesimler konuya olumlu ve sıcak yaklaşmaktadır. Çünkü yasanın büyük bir kısmı, borç alacak ilişkisinden doğacak sorunların nasıl çözüleceğine ve daha çok da parayı satanın haklarının nasıl korunacağına ayrılmıştır. Bütün bunlar yasanın hangi kesimlere fayda sağlayacağını gösteren ipuçlarıdır.

Sistemin açmazları

Sistemin, yoksul ve dar gelirli ev sahibi yapmak gibi sosyal bir yönünün olmadığını söylemek haksızlık mı olur? Ancak konut fiyatları, faiz oranları ve gelir dağılımındaki adaletsizlik, satın alma gücü, geçim standardı göz önüne alındığında bu iddianın çok da dayanaksız olmadığı görülecektir. Sistem ev sahibi olmak isteyenleri değil, bankacılığı rahatlatacak özellikler taşımaktadır. Yasa konut talebini karşılamaktan daha çok, konut arzını teşvik etmektedir.

Türkiye gibi ekonomik ve siyasal istikrarı yakalayamamış, dış dalgalanmalardan ve uluslararası ilişkilerden birbir etkilenen ülkelerde uzun vadeli borç altına girmenin ciddi riskler taşıdığı noktasında kamuoyu hemfikirdir. En ciddi riski enflasyonun yükselme olasılığı oluşturmaktadır.

Ekonomideki en küçük olumsuz hareketlenme tüm sisteme yansımaktadır. Mortgageye bağlı tüm ekonomi çökme tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır. Cemil Ertem bu durumu "Sistem ekonomiyi diken üstünde tutacak." şeklinde yorumluyor. Haksız da değil. Türkiye ekonomisi zaten hangi dönemde diken üstünde olmadı ki?

Her ne kadar sistemin hukuki altyapısını düzenleyen bir yasa mevcutsa da, yasa hükümlerinin ağırlıkla vatandaş değil, alacaklının hak ve çıkarlarını gözeten bir yerden hazırlandığı bilinmektedir.

Kamuoyunun hemfikir olduğu bir başka konu ise faiz oranlarında kısa ve orta vadede bir düşme beklenmediğidir. Şu an yüzde 1,5'ler düzeyinde bulunan faizlerde, konut almayı kolaylaştıracak bir iyileştirmeye gidilmesi finans sektörünün iç dengeleri ve ihtiyacı düşünülmediğinden mümkün görünmemektedir.

Zaten yasa öncesi dönemde de bankalar konut kredisi veriyordu. Yasayla ortaya çıkan yeni durum, ipotek altına alınan kredinin geri dönmemesi durumunda bankaların haklarının ne olduğu ve alacaklarını

nasıl tahsil edebileceklerinin düzenlenmesi oldu.

Yasanın çıkmasını takiben konut fiyatlarında yukarı doğru oynama olsa da, bir süre sonra fiyatların oturacağı beklenmektedir. Konut alım satımındaki reel beklentisi olan kesimler beklentilerine karşılık bulamayabilir. Özellikle toplu konut üretimi yapan TOKİ gibi kuruluşların üretim kapasitesi fiyatları dengeleyecek bir sonuç doğurabilir. Ancak lüks konut üretiminin artacağı varsayılmaktadır.

Yasa, borcunu zamanından önce kapatmaları adeta cezalandıran hükümler içermekte, değişken ve sabit faiz tercihlerinin olması tüketicinin doğru yönlendirilmesi sorununu ortaya çıkarmaktadır.

Tarihçe

İlk ipotek bankacılığı her ne kadar İskoçya'da görülmüş de, bugünküne benzer sistem ABD'de ortaya çıktığı bilinir. ABD'nin böyle bir sisteme ihtiyaç duyması 1929 ekonomik krizinden sonra kendisini dayatıyor. Yaşanan ekonomik krizi aşmak için hem inşaat hem de finans sektörünün geliştirilmesine karar veriliyor ve ipotekli konut edindirme sistemi rahatlatılır bir müdahale olarak görülüyor. Sisteme, ekonomide önemli bir yer olan inşaat sektörüyle birlikte, finans, vergi, sigorta sektörlerini zincirleme etkileyen özellikler kazandırılıyor; yeni işkolları ve istihdam yaratması hedefleniyor.

Bu amaçla Konut ve Kent Geliştirme Bakanlığı bünyesinde konut kredilerini düzenleyen ve teşvik eden bir sistem geliştiriliyor. Devlet böylece bir yandan konut sektörü canlandırılırken bir yandan da finans sektöründe de hareketlenme sağlanıyor. 1929 krizinden sonra gündeme gelen ipotekli konut edindirme sistemi, 1970'li yıllarda ABD'nin yaşadığı ekonomik kriz sonrası çökme noktasında geliyor. Ekonominin yaşadığı parasal daralma, sistemin özellikleri nedeniyle zincirleme olarak tüm alt sektörleri etkiliyor. ABD'de sistem hâlâ geçerliliğini koruyor ama Amerikalıların tam bir borç batağında bulunduğu dikkatlerden kaçmıyor. ABD'de reel ücretlerde ve satın alma gücünde son yıllarda kayda değer oranlarda düşüş gözleniyor ama toplam tüketim de artıyor. Bunun tek açıklaması bulunuyor: Amerikalılar borçlanarak yaşıyor. Mortgage sistemi borçlanmanın ana nedenini oluşturuyor.

Mortgage için vekillere çağrı

Mortgage Tasarısı Meclis Genel Kurulu gündemine alınırken, İnşaat Mühendisleri Odası, tasarının konut talebini karşılamaktan arzu artıracığını belirterek, vekillere "yasayı onaylamayın" çağrısında bulundu.

İNŞAATÇI ÖZELİNE
Mortgage Tasarısı Meclis Genel Kurulu gündemine alınırken, İnşaat Mühendisleri Odası, tasarının konut talebini karşılamaktan arzu artıracığını belirterek, vekillere "yasayı onaylamayın" çağrısında bulundu. İnşaat Mühendisleri Odası, tasarının konut talebini karşılamaktan arzu artıracığını belirterek, vekillere "yasayı onaylamayın" çağrısında bulundu. İnşaat Mühendisleri Odası, tasarının konut talebini karşılamaktan arzu artıracığını belirterek, vekillere "yasayı onaylamayın" çağrısında bulundu.

ENKON BÖNME YÜZÜ FİNANSTAN
Mortgage Tasarısı Meclis Genel Kurulu gündemine alınırken, İnşaat Mühendisleri Odası, tasarının konut talebini karşılamaktan arzu artıracığını belirterek, vekillere "yasayı onaylamayın" çağrısında bulundu. İnşaat Mühendisleri Odası, tasarının konut talebini karşılamaktan arzu artıracığını belirterek, vekillere "yasayı onaylamayın" çağrısında bulundu.

TASARININ ÖZELLİKLERİ
Mortgage Tasarısı Meclis Genel Kurulu gündemine alınırken, İnşaat Mühendisleri Odası, tasarının konut talebini karşılamaktan arzu artıracığını belirterek, vekillere "yasayı onaylamayın" çağrısında bulundu. İnşaat Mühendisleri Odası, tasarının konut talebini karşılamaktan arzu artıracığını belirterek, vekillere "yasayı onaylamayın" çağrısında bulundu.

Hayal Tacirliği

Avrupa Birliği ülkelerinde durumun biraz daha farklı olduğu gözlemleniyor. 1970'lerin sonlarına kadar Avrupa ülkeleri sisteme sosyal özellikler yükledi ve konut sorununu çözmenin yolu olarak gördü. Konut üretimi ise hem faizleri hem de konut fiyatlarını dengeledi. Örneğin, 1949-63 yılları arasında Almanya'da 3.8 milyonu sosyal konut olmak üzere 7.3 milyon konut üretildi. 1980'lerle birlikte konut finansmanı sistemi borçlananlar için borç batağına dönüşmeye başladı. ABD'deki kadar olmasa da kredi alan orta gelirliyi kıskaç altına alan bir sistem haline almaya başladı.

Karşılaştırmalı Örnek Ödeme Tablosu

	Türkiye	ABD
Kredi tutarı	140 bin YTL	100 bin \$
Peşinat oranı	Yüzde 25	Yüzde 20
Peşinat tutarı	35 bin YTL	20 bin dolar
Aylık faiz oranı	Yüzde 1.5	Yüzde 0.53
Yıllık faiz oranı	Yüzde 19.6	Yüzde 5
Aylık ödeme (YTL)	2.178,29	1.044,40
Aylık ödeme (\$)	1.555,92	746
Toplam ödeme (YTL)	522.790,6	250.656
Toplam ödeme (\$)	373.421,85	179.040

Devlet asli görevlerini yerine getirmelidir. Konutta devletin asli görevi, imarlı arsa üretiminden başlayarak, ucuz, sağlıklı, güvenli konut üretmek, üretimi teşvik etmektir.

Dar gelirli ev sahibi olması için bir şans olan kooperatiflik desteklenmeli, toplu konut alanları açılmalı, kooperatifler kamusal olanaklardan yararlandırılmalıdır.

Konut üretim sürecinin spekülasyon olması, temel inşaat girdilerinin fahiş fiyatlara satılması, konutun barınma ihtiyacını karşılamaktan çıkartılarak rant aracı haline dönüştürülmesi sorunun temelini oluşturmaktadır. Bu işleyişin önüne geçilmeli, ucuz, sağlıklı, güvenli konut üretimi, yaşanabilir sosyal çevre, sportif ve sosyal donatı alanları devlet fonlarıyla desteklenmelidir.

Mortgage, depreme karşı güvenli konut üretilmesiyle gereğiyle meşrulaştırılmak istenmektedir. Depreme karşı güvenli konut üretiminin, kar amacı dışında bir beklentisi olmayan piyasa koşullarında sağlanması mümkün değildir. Yapı denetim sisteminin eksiklikleri giderilir ve ihtiyaç duyulan mevzuat değişiklikleri gerçekleştirilirse, yoksul ve dar gelirli ev sahibi olmaları sağlamaktan uzak sistemlere ihtiyaç kalmayacaktır.

Ne yapılmalı?

Barınma en temel insan hakkıdır. Sosyal devlet olmanın gereği, vatandaşına ucuz, sağlıklı konut sağlamaktır. Mortgage ile yapılmak istenen ise devletin bu görevi gündeminden çıkarmasıdır. Mortgage yasasının AKP iktidarıyla uygulamaya alınması şartı değildir. Eğitim, sağlık, sosyal güvenlik gibi temel kamusal hizmetleri özelleştirerek, piyasanın insafına bırakan AKP iktidar mortgage yasasıyla vatandaşın ev sahibi olma umudunu, yine sermayenin çıkarlarına terk etmektedir.

Mortgage Sistemi ya da Kentlerin Rehinleştirilmesi

Ahmet Göksoy
IMO Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi

Kamuoyuna "Kira öder gibi uzun vadeli ev satın alma sistemi" olarak sunulan "Mortgage" yasası yürürlüğe girmiş durumdadır. Yasanın uygulama koşulları ve pratiği ikincil mevzuatların hazırlanmasıyla ortaya çıkacaktır.

Yasanın özü, konut finansmanına dayanan finansal kiralama. Yani gayrimenkulün menkule dönüştürülmesi sistemidir.

Siyasal iktidar sözcüleri, her defasında bu yasanın reform niteliğinde olduğunu ve her isteyen kira öder gibi ev sahibi olabileceği gibi bir yanılamayla kamuoyunu ikna etmeyi başarmıştır. Başarmıştır çünkü; TMMOB ve bağlı Odalar, özellikle de İnşaat Mühendisleri Odası yasa tasarısını tartışmaya açtığı günden itibaren itirazlarını her düzeyde ve yüksek sesle ilgililere ve kamuoyuna duyurmaya çalışmasına rağmen yasa ne parlamentoda ne de toplumda ciddi bir tepkiyle karşılaştı. Bütün yasama ve yürütme süreçlerinde olduğu gibi; bu yasa da topluma bir manipülasyon olgusuyla kabul ettirildi.

Konut fiyatlarının ucuzlayacağı yetkili ağızlardan defalarca ve kuvvetle vurgulanarak finans sisteminin işleyişinde kapsamlı faiz oranlarının aşağıya ineceği yönündeki beklentilere çok sağlam (!) garantiler verildi. Böylece ucuz konut demagojisiyle yerli ve yabancı finans kuruluşlarının kentlerimizde elde edebilecekleri rant kapıları arkasına kadar açıldı.

Mortgage sistemi çoğu sanayileşmiş ülkelerde uygulana gelen ve uygulandığı ülkelerde belli başarılar da sağlayan bir sistem olarak gözükmektedir. Finans-kapital ekonomik düzenin menkul kıymetleştirme versiyonu olan bu sistemin başarılı olduğu ülkelerde

kişi başına düşen milli gelirin (GSMH) 30 bin doların üzerinde olduğunu vurgulamakta yarar vardır. Ülkemizde bu oranın 5 bin dolar civarında olduğunu hatırlarsak, Türkiye'de bu sistemin uygulanmasının kentlerimizin yağmalanması anlamına geldiğine fazla kanıt aranmasına gerek yoktur.

Halkın konut talebini karşılamakla, kentlerde konut arzı üretmek aynı anlamı ifade etmez. Birincisi sosyal ve ekonomik projedir. İkincisi kent yağmasından vahşi bir kar üretmektedir. Yani bu yasa kira öder gibi ev satın alma sisteminin aracı değildir. SPK (Sermaye Piyasası Kurulu) ikincil mevzuatlarda ne gibi düzenlemeler yapacaktır? Bunu bilmiyoruz ancak yasanın muhtevaşı öz itibarıyla olumsuzdur; karşı çıkılması gereken özellikler taşımaktadır.

Yasanın uygulama öncesi olumsuzluklarını şöyle ifade edebiliriz:

- Risk yönetiminin finans kuruluşları lehine, faiz ve dövizde endekslenmiştir.
- Teminat havuzları finans kuruluşları lehine göre planlanmıştır. Tüketicinin havuzdan hiçbir çıkarı yoktur. Hükümet sözcüleri, tüketiciye rasyonel davranmaktan başka hiçbir tedbir önermemektedir. Zaten yasa tüketiciyi koruyan hükümler yoktur.
- Fon maliyetleri azaltılarak sermaye piyasasına önemli likidite sağlanmaktadır. Yasanın çıkış dönemi itibarıyla, ulusal ve uluslararası sermaye piyasalarının önemli ölçüde likidite sorunu içinde olduğu görülmelidir. Avrupa Mortgage Federasyonu'nun 2003 Ekim ayı raporuna göre Mortgage kredilerini, adı geçen ülkenin gayri safi yurt içi hasıla (GSYİH)

oranlarına göre; İngiltere % 62, Almanya % 50, Belçika % 33'ünü kullanmaktadır. Bu oran Amerika Birleşik Devletlerinde (ABD) % 53 olarak tespit edilmiştir. Dünya Finans Sistemi içinde yaklaşık olarak 5 trilyon dolarlık bir para kaynağı sermaye piyasaları aracılığı ile konut sektörüne aktarılmaktadır. Mortgage sisteminin dünyada yıllık pazar payı 5 trilyon dolar civarındadır. Türkiye'nin, konut ihtiyacını karşılama yönünde atacağı onlarca adım varken, mortgage sistemine yönelmesi, tamamen uluslararası finans sektörünün bir ihtiyacı ve dayatması olarak gündeme gelmiştir. Türkiye konut üzerinden dünya finans sektörüne eklenmiş olacaktır.

- Son dönemde gündeme getirilen kentsel dönüşüm tartışmalarının mortgageyle ilintisini kurmak zor değildir. İki yasa birbirini tamamlayan özellikler taşımaktadır. Birisi insanımızı diğeri ise kentlerimizi ipotek altına alacaktır.
- Yasanın hemen hemen tümü rehinli (ipotekli) olan gayrimenkulün en kısa, pratik ve ucuz şekilde menkule nasıl dönüştürüleceği üzerine kuruludur.
- Sigorta kuruluşları güçlendirilerek finans kuruluşlarının alacakları çok sağlam güvenceler altına alınmakla birlikte tüketici ve bu alanda hizmet üreten mühendis ve mimarlara hiçbir güvence sağlanmamaktadır.

Bütün bu olumsuzlukları daha da çoğaltabiliriz. Esas durmamız gereken yer toplumsal duyarlılıkların öne çıkartmak, kent yağmasını önleyebilmek ve yeni konutzedelerin oluşmasını engellemektir.

İSTANBUL'A VİZE UYGULANSIN MI? OTOMOBİL PLAKASI SINIRLANDIRILSIN MI?

İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi tarafından hazırlanan, İstanbul'un ulaşımı ile ilgili raporun ilk bölümüne bu sayımızda yer veriyoruz, önümüzdeki sayı raporun geri kalan kısmını yayınlayacağız.

Başbakan Sayın Tayyip Erdoğan, bir dönem belediye başkanlığı da yaptığı İstanbul'un önlenmeyen (önlenemeyen değil), trafik sorununun (aslında ulaştırma sorununun) çözümü için "İstanbul'a" vize konulmasını ve plakalara sınırlama getirilmesini istiyor. Yine Emniyet Genel Müdürlüğü, Trafik Eğitim ve Araştırma Daire Başkanlığı, İstanbul'da trafikte tescilli 2 milyon 441 bin 667 aracın bulunduğunu, Türkiye genelinde ki kayıtlı 12 milyon 204 bin 941 aracın %22'sinin aynı zamanda İstanbul'da bulunduğunu ifade ediyor. Yine, 2005 yılında tescilini yaptıran araç sayısının 251 bin 647 olduğunun altını çiziyor.

Bu açıklamalardan, 2005 yılında yaklaşık 570 bin kaza'nın kayıtlara girdiğini, bu kazalarda 3 bin 215 kişinin öldüğünü, 123 bin 985 kişinin yaralandığını, maddi hasarında 651 trilyon olduğu anlaşılıyor. 2006 yılının ilk 10 ayında meydana gelen kazalarda, 177 bin 437 kaza ile İstanbul'un birinci sırada olduğu da anlaşılıyor.

Kentlilerin ulaşımı için yapılan seçimler, kentlerin geleceğini ve yaşam kalitesini de belirler. Bu kapsamda seçilmiş olan ulaşım türlerine bağlı olarak kentlerin yolları, kentlilere daha çok ayrılabiliyor veya araçlar tarafından işgal edilebilir. Bu kapsamda, ya kişilerin yolculuk süreleri uzar, veya yolculuk süreleri aşırı derecede uzar. Ulaştırma hizmetleri, ülkelerin sosyal yapısından ve kentlerin imar planlarından ayrılmaz. Kentleşme ve kent planlamalarında kent içi ve kent dışı ulaşım sistemleri, insan topluluğunun yaşadığı alanların kanallarıdır. Dünya ölçeğinde ulaştırma; gelişmişliğin, bilgi ve kültür yönetiminin, sanatsal faaliyetlerden yararlanmanın, enerji üretiminin, sanayileşmenin ve turizm faaliyetlerinin alt yapısını ulaştırma sektörü oluşturur.

Yine hepimizin bildiği gibi ulaştırma; karayolu, demiryolu, denizyolu, hava yolu ve boru hattı olarak beş alt sistemde incelenmektedir. Ayrıca bu alt sistemleri de yolcu ve yük taşımacılığı olarak iki ana halkada incelemek gerekmektedir. Doğru bir ulaştırma politikası uygulanabilmek için, bu beş alt sistemi birbirleriyle rekabete sokmadan, en son teknolojik imkanları da dikkate alarak doğru bir ulaştırma bağlantısının sağlanması gerekmektedir.

Bunu yaparken, ulaşımın ülkeye ve kente getireceği asgari maliyetle birlikte, dışarıya olan bağımlılığı da en aza indirecek bir politika uygulanmalıdır.

1950 yılına kadar ulaştırmamızın omurgası demiryoluna bağlı olarak gelişmişken, 1950 sonrası sürdürülen politikalarla demiryolu ve denizyolu ulaştırması yerinde saymış, sadece karayoluna bağlı ulaştırma sistemine önem verilerek, ulaştırmamızın %95'i karayoluna bağlı olacak şekilde bir politika izlenmiştir.

1980'li yıllar da, 1983-1993 yılına kapsayan bir ULAŞTIRMA ANA PLANI yapılmıştır.

- Yük taşımacılığı'nda;

Denizyollarının payı %16'dan %32'ye

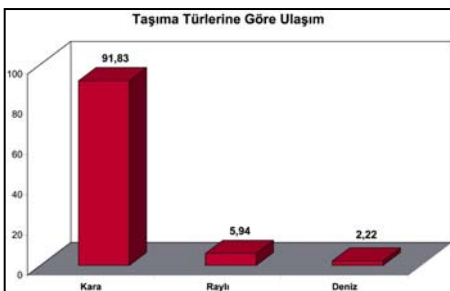
Demiryollarının payı %10'dan %27'ye

Boru hatlarının payı %1,5'dan %4,5'a

Karayollarının payı ise, %72'den %36'ya düşecektir.

Oysa bugün;

Yük taşımacılığında; %89 karayolu, %5 demiryolu

Yolcu taşımacılığında %96 karayolu, %2 demiryolu olarak karşımıza çıkmaktadır.

İstanbul'da Ulaşım

İstanbul, İstanbul boğazı tarafından Doğu ve Batı olmak üzere iki yaka olarak birbirinden ayrılmıştır. Ağırlıklı olarak Batı yakasında gelişmiş olan kent, özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Anadolu'dan aldığı büyük göç ile, Doğu yakası'nda da yerleşim artmaya başlamıştır.

İstanbul'un batı yakası'nda gelişmiş olan sanayi-ticaret amaçlı iş ve okul alanları, Doğu yakası'ndan Batı Yakası'na ulaşım talebini de giderek artırmaya başlamıştır.

Bu yolculuk taleplerini karşılamak için kentin tek merkezli olmasından kurtulması için önce Boğaziçi Köprüsü, arkasından da ortaya çıkan büyük trafik hacmini karşılamak amacıyla Fatih Sultan Mehmet Köprüsü ve Çevre Yollarıyla birlikte hizmete sokulmuştur.

İstanbul 1970'li yıllarda konut ve ulaştırma gibi temel altyapı gereksinimlerinde önemli sorunlarla karşılaşmıştır. 1973 yılında 1. Köprü'nün hizmete girmesiyle Doğu Yakası'nın Batı Yakası'yla karayolu bağlantısı sağlanmış ve bu durum Doğu Yakası'nda birtakım değişimleri de gündeme getirmiştir. Burada da küçük ölçekli sanayi bölgeleri oluşmaya başlamış, bu nedenle İstanbul'un Doğu Yakası'nda göç olmaya başlayarak nüfusu artmıştır.

İki yaka arasında taşıt geçişlerini sağlayan 1. köprü, açılışından birkaç yıl sonra iki yaka arasındaki ulaşım talebini karşılayamamıştır. Bir süre sonra'da Fatih Sultan Mehmet köprüsü gündeme gelmiş, çevre yollarıyla birlikte İstanbul 2. köprüsüne de kavuşmuştur.

Birinci köprü yapılırken, İstanbul'un beklenen ve planlanan ana gelişim alanı doğu-batı olarak belirlenmiştir. Çünkü İstanbul'un kuzeyin de korunması gereken orman alanları ve su havzaları bulunmaktadır. Avrupa yakasını da tarihi doku içinde yoğunlaşmış olan kent merkezi ayrıca, 1. köprü'nün yapılmasıyla doğudan batıya çalışmak için geçen nüfusun baskısı altında kalmıştır.

Bu dönemde, İstanbul'u tek merkezlikten kurtarmak için, doğu yakasını kendi içinde yeterli bir merkeze kavuşturmak gerekiyordu. Nazım Plan kararlarına göre, Boğaziçi köprüsünün hizmete açılmasını izleyen yıllardaki gelişmeler, bu iki Nazım Plan kararlarını işleyemez, uygulanamaz bir hale getirmiştir.

1- İstanbul'u tek merkezlikten kurtarmak (doğu yakasını kendi içinde bir merkez)

2- İstanbul'un kuzeyini-orman ve su havzalarını korumak

1970'li yılların sonuna doğru kentin temel aksı olan köprü ve bağlantı yollarındaki trafik tıkanıklıkları, hızla büyüyen Kentleşme alanları ve artan nüfus konusu, olağan bir durum olarak karşımıza çıkmıştır. Giderek özel araç sahipliği oranının artması, özel araç trafiğinde de artışa yol açmıştır. Böylece, Mevcut Ulaştırma alt yapısı, kapasite-

tesinin üzerinde kullanılmış ve kentiçi ulaştırma problemleri giderek ağırlaşmıştır.

1. Boğaz köprüsünün yolculuk talebini karşılayamaması, Fatih Sultan Mehmet Köprüsü

ve bağlantı yollarını gündeme getirmiştir. Maliyeti azaltmak içinde çevre yollarının ormanlık ve su havzalarındaki hazine arazilerinden geçirilmesi, kaçak ve sağlıksız yapılaşmanın ana nedeni olarak karşımıza çıkmıştır. Fatih Sultan Mehmet köprüsü ve çevre yolları henüz tamamlanmadan yapılaşma İstanbul'un kuzeyine doğru hızla yayılmıştır. Böylece İstanbul Nazım Plan Brosu'nun belirlediği doğu-batı aksındaki Lineer gelişme düşüncesi, tamamen ortadan kalkmıştır.

2. Boğaz köprüsü, ormanlık alanlar ile su havzalarında planlı ve plansız olmak üzere yeni bir yapılaşmanın yolunu hızla açmıştır.

Kentler insanlar içindir. Kentleşme ulaşımında ana hedef insanların hızlı, konforlu, güvenli ve ekonomik biçimde kentsel etkinliklere erişimlerini sağlamaktır.

Kentlerde ulaştırma çözümleri taşıtların hareketlerini değil, insanların erişilebilirliğini esas almalıdır.

İstanbul'un mevcut ulaşım alt yapısı ve mevcut toplu taşıma sistemleri planlı, düzenli ve etkin bir şekilde kullanılmadığı için; trafikteki sorunlar artan araç ve yolcu sayısına göre katlanarak artmaktadır. Bu durum kentte yaşayanların yaşam kalitelerinin giderek düşmesine neden olmaktadır.

• İstanbul'un tümü için geçerli olan bu sorun, iki yaka arasındaki ulaşımında önemli ölçüde etkilemektedir.

• Toplu taşıma yerine bireysel taşımacılığın ağırlıkta olması; sabah ve akşam saatlerindeki köprü geçişlerini, dayanılmaz bir işkenceye dönüştürmektedir.

• İki yakayı birbirine bağlayan köprüler üzerindeki trafik, günlük İstanbul trafiğinin %11'ini oluşturmaktadır.

• Boğaziçi Köprüsü üzerinden geçen araçların yaklaşık %90'ı, Fatih Sultan Mehmet Köprüsü üzerinde ise yaklaşık %86'sı özel araçlardan oluşmaktadır.

• Köprüler üzerinden geçen özel araçların yaklaşık %90'ı, yolcuların yaklaşık olarak %40'ını taşımaktadır. Bu durum, köprülerdeki trafik yoğunluğunun en temel nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır.

• Köprüler insanların taşınması yerine, taşıtların taşınmasına hizmet etmektedir.

İstanbul'da Karayolu Taşımacılığında Dağılım

Araç Türleri	Taşıyan Yolcu Yüzdesi	
İETT	12,37	Kara 91,83
ÖHO	9,90	
Otomobil	34,56	
Dolmuş Taksi	0,53	
Minibüs	17,67	
Taksi	2,65	
Servis Oto	14,14	

İstanbul'da Raylı Sistem Taşımacılığında Dağılım

Araç Türleri	Taşıyan Yolcu Yüzdesi	
TCDD	1,10	Raylı 5,94
Hafif Metro (LRT)	1,77	
Metro	1,24	
Tramvay	1,68	
Moda Tramvay	0,02	
İETT Tramvay	0,04	
Tünel	0,11	

Araç Tipi	Yolcu ve Araç %'leri			
	FSM Köprüsü		Boğaziçi Köprüsü	
	Araç Sayısı %	Taşıyan Yolcu %	Araç Sayısı %	Taşıyan Yolcu %
Özel Araç	86,5	43,5	89,5	31
İETT + ÖHO	7,5	38,5	5,5	58
Diğer	6	18	4,5	11

genç-İMO • genç-İMO • genç-İMO • genç-İMO

Genç-İMO Temsilciler Toplantısı Yapıldı

- Teknik Güç için Yayın Kurulu oluşturuldu.
- Genç-İMO Çalıştay örgütleyecek

Genç-İMO Temsilciler Toplantısı 25 Şubat 2007'de İstanbul'da yapıldı. Toplantıya çeşitli illerden 45 arkadaşımız katıldı. İMO İstanbul Şubede gerçekleştirilen toplantıda bir dizi karar alındı. Teknik Güç'te Genç-İMO'ya ayrılan sayfanın daha verimli kullanılmasına için Yayın Kurulu oluşturuldu ve Genç-İMO üyeleri Teknik Güç'e her türlü desteği vermesi karar altına alındı.

İnşaat Mühendisleri Odası Genç-İmo Temsilciler Toplantı Tutanağı ve Kararları:

- 1- Öğrenci üye yönetmeliği: 12 Mart 2007 tarihine kadar her Genç-İMO şubesi yönetmelikle ilgili kendi önerilerini yönetmelik hazırlayan komisyonuna gönderecek.
- 2- Teknik Güç Yayın Kurulu oluşturulması: Şubelerden gelen öneriler üzerine her şubeden bir kişi Genç-İMO Şube Yayın Kurulunun oluşturulması için görevlendirildi. Ayrıca yedi kişilik bir merkezi Yayın Kurulu oluşturuldu.
  - Barış Çetinkaya (Diyarbakır Şube) cetinkayabaris@hotmail.com
  - Çağlayan Sarıtaş (İzmir Şube) sparhawk_22@hotmail.com
  - Ali Karacan (Denizli Şube) alikaracan@yahoo.com
  - Şehmuz İşler (Hatay Şube) sehmiss@yahoo.com
  - Ömer Güneş (Trabzon Şube) omergunes_tr@yahoo.com
  - Hasan Gence Demirdizen (Ankara Şube) demirdizeyn@yahoo.com
  - Fatih Yazar (İstanbul Şube) mirogbar@yahoo.com

- 3- Çalıştay örgütlenmesi: Önceki toplantılarda belirlenen gündem maddeleri kabul edildi. Gündem maddesi eklenip çıkarılabilecek. Çalıştay örgütlenmesinden, Çalıştay tarihinin ve yerinin belirlenmesi, konaklama organizasyonlarından Genç-İMO Antalya Şubesi görevlendirildi. Bütçesi ile Oda OYK 'ya önerilecek. Yapılması planlanan Çalıştay gündem maddeleri ve görev alan şubeler:

TMMOB tarihi (Ankara Şube)

Mühendislikte yetkilendirme (Ankara Şube)

ABET ve akreditasyon çalışmaları (Konya Şube)

Ülkelerdeki mühendislik eğitimi uygulamaları ve Türkiye karşılaştırması (Adana Şube)

Staj kanunu ve yaz stajı uygulamaları (İstanbul Şube)

Mevcut durum analizi (Diyarbakır Şube)

Ülkede yükselen milliyetçi dalga ve topluma yansımaları (İzmir Şube)

- 4- TMMOB Öğrenci Kurultayı: Ankara şube TMMOB Öğrenci Kurultayı ile ilgili bilgi alacak. Her şube kendi ilindeki TMMOB'a bağlı diğer öğrenci üye komisyonlarıyla iletişime geçerek ortak çalışma yapacak. Ve kurultay için ortak bir İMO öğrenci komisyonu sunumu hazırlanacak.
- 5- Disk'in kurmaya çalıştığı Genç-Sen ile ilgili bilgilendirme: Denizli Şubeden ve Ankara Şubeden konuyla ilgili bilgilendirme yapıldı.
- 6- İMO Eğitim Komisyonu Öğrenci Anketi çalışması hakkında bilgilendirme yapıldı. Toplantıya katılan tüm Genç-İMO üyesi anket çalışmasında görevlendirildi.
- 7- Eskişehir Şube yarışma düzenlenmesi önerisinde bulundu. Şubeler yarışmayla ilgili e-posta grubuna fikir belirtmeleri istendi.
- 8- Diyarbakır Şube öğrenci kimliğiyle ilgili sorunlarını dile getirdi. Kimliklerin hazırlanması için Öğrenci Üye Yönetmeliğinin yürürlüğe girmesinin beklendiği belirtildi.
- 9- Konya Şube nisan ayında Mühendislik Değerlendirme Kurulu (MÜDEK) ile ilgili bir panel düzenleyeceğini duyurdu ve diğer şubelerden de katılım için gerekli organizasyonların yapılmasına karar verildi.
- 10- Staj konusunda şubeler sorunlarını dile getirerek bunun merkezleştirilmesini veya şubelerin diğer illerdeki arkadaşlara da staj yeri bulunması konusunda yardımcı olunması istendi. Bunun için bulunan staj yerlerinin e-posta grubu üzerinden duyurulması gerektiği söylendi.
- 11- Ortak bir web sitesi kurulması için çalışmaların hızlandırılmasına karar verildi.
- 12- Diyarbakır Şube Abbas Güçlü ile iletişime geçtiklerini ve Dicle Üniversitesinde bir program gerçekleştireceklerinin bilgisini verdi. Gerekli girişimlerin ve duyurusunun Genç-İMO Öğrenci Üyeler bünyesinde yapılmasına karar verildi.
- 13- Bir sonraki toplantının Diyarbakır şubede yapılması için Oda Yönetim Kuruluna önerilmesine ve yönetim kurulunun onaylayacağı bir tarihte düzenlenmesine karar verildi.

Türkiye'de İş Kazaları ve Bir Meslektaş Adayımız

genç-İMO İstanbul Şube

18. yüzyılda özellikle Batı Avrupa'da gerçekleşen sanayi devrimi ile üretim yapısı büyük ölçüde değişmiştir. Ufak çaplı üretim yapan el tezgahları yerlerini dev fabrikalara, ve inşaat sektöründe de büyük şantiyeler bırakmıştır. Dünyaya yayılmaya başlayan bu denli büyük çapta bir değişime, Türkiye de yabancı kalmadı. Doğası itibarıyla küreselleşmek durumunda olan sanayileşme, Türkiye'de de kendisini gösterdi. Genelde insanlarda, "ilerleme", "gelişme", "insan yaşantısını kolaylaştırma" kelimelerini çağrıştıran sanayileşme ve teknolojinin, kimsenin görmeye istemediği, her fırsatta yüzlerini çevirdikleri bir başka yüzü daha var. Bir başka deyişle, insan hayatını kolaylaştırma, ülkelerin, dolayısıyla insanların refah düzeyini yükseltme iddiasında olan sanayileşme, bu uğurda nice masumların canını yakmış, onarılması güç, hatta imkânsız olan yaralar açmıştır. Elbette bu yaraları açan, yalnızca bir kavram olan sanayileşmenin kendisi değil, kar-zarar hesapları içinde insanlıklarını unutmuş olan sanayici işverenlerdir.

İnsanlığa hizmet vermeye çalışırken, amacını unutup, maddi kaygılara düşmenin en önemli sonuçlarından bir tanesi de, çalışanlar için gerekli güvenlik koşulları sağlanmadığından meydana gelen iş kazalarıdır. İş kazaları inşaat sektörü açısından değerlendirildiğinde durum oranın çok daha vahimdir. Türkiye'de inşaat sektörü 1990 ve 1999 yılları arasında en fazla iş kazasına rastlanan sektör olmuştur ve Türkiye'de bu 9 yılda iş kazalarında ölen ortalama insan sayısı yılda 1388 olurken bunların 461'i inşaat sektöründeki iş kazalarından kaynaklanmıştır. Türkiye iş kazaları açısından değerlendirildiği zaman Avrupa'da birinci, dünyada ise üçüncüdür. Bu rakamların da açıkça ortaya koyduğu üzere Türkiye'de, özellikle de inşaat sektöründe iş güvenliğine verilen önem içler acısı niteliktedir. Gerekli iş güvenliği anlayışı edinildiği takdirde, bu oranların çok daha aşağılara ineceği de tartışmasız bir gerçektir. Şu halde gerekli olan, insana verilen değeri ve önemi, diğer gözetilen faktörlere oranla arttırmak, hatta hak ettiği gibi en yüksek seviyeye çıkartmaktır.

İş kazalarının ne denli büyük hasarlar yaratabileceğinin altını çizmek ve inşaat sektöründe "önemli" sayılabilecek şirketlerin dahi meydana gelen kazalarda nasıl bir tutum takındıklarını ortaya koymak açısından, 22 Haziran 2006 tarihinde yaşanan ve bir inşaat mühendisliği öğrencisinin ciddi şekilde yaralanmasıyla sonuçlanan bir iş kazasını örnek vermek istiyoruz.

İstanbul Teknik Üniversitesi inşaat mühendisliği 3. sınıf öğrencisi Koray Mehmet Arslan çalıştığı Çukurova Holding'e bağlı Baytur İnşaatın Kozyatağı TOKİ konutları şantiyesinde mühim bir iş kazası geçirmiştir. Stajının henüz 4. gününde, yeterli güvenlik önlemi alınmamış olan şantiyede geçirdiği kaza sonucu omurgasında kırıklar ve omuriliğin sırt bölgesinde tam kesi meydana gelen 20 yaşındaki Koray felç olmuştur. Bloklardan birisinin yapımı sırasında 7. katta donatı detay projesiyle kontrol yapan Koray'ın sırtına arkadan kule vincin taşıdığı tünel kalıp çarpmış ve Koray yere serilmiştir. Kazanın ardından derhal Cöztepe SSK hastanesine kaldırılmış ve biri acil olan 2 ciddi uzun süren ameliyatlara geçirmiş, 4 gün reanimasyon (genel yoğun bakım) 16 günde beyin cerrahi yoğun bakım bölümünde yatmıştır. Daha sonra fizik tedavi ve rehabilitasyon için bütün cihaz ve donanıma sahip Darüşşafaka'nın Maltepe'deki merkezine kaldırılmıştır.

Kazanın hemen ardından üzerlerine düşen her şeyi yapacaklarına dair söz veren "büyük" şirket yetkilileri, Koray için programlanan 6 aylık tedavi sürecinin tamamlanmasını bile beklemezsizin kazadan 2 ay sonra hiçbir masrafı karşılamayacaklarını bildirmişlerdir. Yani artık olayın sıcaklığı geçmiş ve söylemlerinden vazgeçme vakti gelmiştir. İnsanların rahatça, mutlu, huzurlu oturmaları için konutlar inşa eden inşaat şirketi yetkilileri, 20 yaşında felç olmuş bir üniversite öğrencisinin tekerlekli sandalye bile almadan onu SSK ya bağlı başka bir yere, vicdanları sızlamadan, insanîyetleri hatırlarına gelmeden gönderebilmişlerdir. Bu tür bir vicdana sahip şirket yetkililerine göre Darüşşafaka Hastanesi bir Hilton oteli, SSK ise gerekli cihazlara sahip bir sağlık kuruluşu idi. Oysaki SSK hastanesinin Koray'ın tedavisi için gerekli ekipmana sahip olmadığı işin uzmanları tarafından defalarca kendilerine hatırlatılmıştır.

Baytur İnşaatın "şirket politikası" olarak iş güvenliği ve insan hayatına ve genel olarak insana verdiği önem, arkadaşımız Koray'a karşı takındıkları tavırla ortaya çıkmıştır. Öyle ya onlar "ticari bir şirket"ti, insanların ölmesi, yaralanması veya yaralanmaları nedeniyle tedavi görmeleri, hayatlarına devam etmek istemeleri onları ilgilendirmemiştir. Önceliklerini sıralayan, insanlara ve insanlığa olan sorumluluklarını tamamlama unutmuş bu "karhane" için en mühim şey, işi en kısa sürede ve en çok karla tamamlamaktır.

Bugün bir mühendis, bir meslektaş adayı, şantiyede yeterli iş güvenliği önlemi alınmadığı için maddi ve manevi olarak çok büyük zarar görmüş, tekerlekli sandalyeye mahkûm kalmıştır. İşimizin büyük bir bölümünü oluşturan şantiyelerde çalışan bizler, hepimiz, bu tür kazalarla karşı karşıyayız. Hepimizin başına gelebileceğini unutmadan tüm mühendisler, mimarlar ve öğrenciler olarak Koray'a sahip çıkmalıyız.

Not: İMO 40. Dönem Yönetim Kurulu, Koray Mehmet Arslan'ın kullanmakta olduğu tekerlekli sandalye için merdiven çıkartma aparatı ile tedavi giderlerine katkı sağlamak amaçlı 5.000,00 YTL yardım yapılmasına karar vermiştir.

Basında İMO • Basında İMO • Basında İMO • Basında İMO

Danıştay'ın Acaristanbul ile ilgili verdiği kararlarla ilgili olarak İnşaat Mühendisleri Odası tarafından yapılan açıklama. 15 Şubat 2007

Danıştay'dan örnek karar

İnşaat Mühendisleri Odası olarak, Danıştay 6. Dairesi'nin Beykoz Belediyesi'nin Acaristanbul'a verdiği yapı ruhsatının iptaline ilişkin yerel mahkeme kararını onaylamasını memnuniyetle karşıladığımızı belirtiyoruz.

Danıştay örnek bir karara imza atmış, kaçak yapılaşmaya, haksız kazançla onay verilemeyeceğini göstermiştir. Yargı bu kararıyla, kent arazilerinin rantta dönüşmesini sessiz kalmamak gerektiğini vurgulamış, kamusal değerlere sahip çıkmıştır. Açıkçası orman arazilerinin yapılaşmaya açıldığı, kentin ortak kullanım alanlarının özelleştirme yoluyla peşkeş çekildiği, kıyı alanlarının yağmalandığı bir zaman diliminde umuyoruz ki bu karar öğretici, yol gösterici olacaktır.

Danıştay 6. Dairesi bir başka örnek karara daha imza atmıştır ki, bu kararla TMMOB ve bağlı Odaların Danıştay'a başvuru sırasında yaşadığı hukuki sorun aşılması olmaktadır. AcarKent ile ilgili ruhsatın iptali amacıyla Danıştay'a dava açan TMMOB Mimarlar Odası'nın yaptığı başvuruyu "ehliyet yönünden" reddeden yerel mahkeme kararını bozan Danıştay, Odaların kamu yararı için dava açma ehliyetine sahip olduğunu işaret etmiştir.

Bu iki karar, kentlerimizi koruma çabası içindeki meslek odaların rahatlatmıştır. Odalarımız yargı kararına dayanarak kamusal yarar ilkesini uygulama ve kamusal yararı ortadan kaldıran girişimleri takip ve engelleme gücünü pekiştirmiştir.

19 Şubat 2007

İnşaat Mühendisleri Odası'ndan Milletvekillerine Çağrı:

Mortgage Yasası'nı Onaylamayın

İnşaat Mühendisleri Odası basın aracılığıyla milletvekillerine çağrıda bulunarak bu hafta TBMM'ye getirilecek olan "Konut Finansmanı Sistemine İlişkin Çeşitli"

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI'NIN ÖNERİSİ
Deprem mahkemesi kurulsun

İNŞAAT Mühendisleri Odası, Marmara depremi ile ilgili davaları için "deprem itihası mahkemesi" kurulmasını önerdi. Odanın açıklamasında, "Ölkemiz bir deprem ülkesidir. Sık sık depremlerle karşılaşabiliyoruz. Bu nedenle depreme ilgili suçlara bakmak için özel çocuk, iş ticaret, fiziki ve sosyal haklar mahkemeleri gibi bir itihası mahkemesi kurulmalıdır" denildi. **ÖZLEM ZORCAN 3TE**

Uzmanlar: Yalıtım şart

Ahmet Göksoy (İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi): Belli bir ısı altında beton örme sistem deforme olabilir. Isının yüküyle önemlidir. Fırın olabileceği ruhsatını belediye veriyor. Denetimlerin Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılması gerekiyor. Oraya fırın izni verildiğinde sizin bacanız var mı? Betonarmeyi çok ısıtıyor mu diye incelenmesi lazım.

Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Tasarısı'nın onaylanmamasını istedi. İMO, AKP Hükümetinin halkın konut ihtiyacını karşılamayı değil, finans sisteminin sorunlarını çözmek istediğini belirtti. Her isteyen ev sahibi olacağı gibi bir yanılısma yaratıldığını ifade eden İnşaat Mühendisleri Odası açıklamasında "Konut fiyatlarının ucuzlayacağı, faiz oranlarının aşağıya ineceği yönündeki beklenti büyük hayal kırıklığına yol açacaktır. Yasanın, sadece banka faizini karşılayabilecek olanlara kolay kredi sağlamak dışında bir sonucu yoktur." denildi.

İnşaat Mühendisleri Odası, 'yasayı onaylamayın' çağrısını şu gerekçelere dayandırdı: Bu yasa; Halkın konut talebini karşılamayacak, sadece arzı artıracaktır.

Finans kuruluşlarının getiri ve gelir uyumuna göre düzenlenmiştir.

- Risk yönetimini finans kuruluşları lehine, faiz ve döviz endekslisi olarak belirlemiştir.
- Teminat havuzu güvencesini finans kuruluşları lehine düzenlemiştir. Tüketicinin havuzdan hiçbir çıkarı yoktur.
- Sermaye piyasası ve araçlar için güvence sağlamakta, tüketiciyi korumamaktadır.
- Depreme karşı güvenli yapı sorununu çözmekten uzaktır. Çünkü asli amacı bu değildir. Güvenli yapı projesi tasarımla ve denetim süreçleri sonunda olmaktadır.
- Fon maliyetlerini azaltarak sermaye piyasasına önemli likidite sağlamaktadır.
- Rehlinli (ipotekli) sistem veya finansal kiralama sistemi şeklinde Meclis'e sunulmuş ve 36 maddeden oluşan yasanın 14 maddesi finansla ilgilidir; borç ve faiz yükü altına girenlerin yükümlülükleri ve paranın nasıl tahsil edilebileceğini düzenlemektedir.
- 36 madde arasında tüketiciye kolaylık sağlayan, tüketici güvencesini düzenleyen hükümler bulunmamaktadır.
- Sigorta kuruluşlarını güçlendirerek, finans kuruluşlarının güvencesini sağlamakta, ancak mesleki açıdan sorumluluk taşıyan mühendis ve mimarlara hiçbir güvence getirmemektedir.
- Bağımsız denetim sorumluluğunu, kamusal sorumluluğu bulunan TMMOB ve bağlı odalara değil, finans kuruluşlarının atadığı sorumlulara vermektedir.
- Halkın konut edinmesi için en minimal maliyetli sistem olan kooperatifçiliği ortadan kaldırmaktadır.

23 Şubat 2007

Kamu ihale Kurulu kararı

Her mühendis meslek alanına uygun görevlendirilecek

Kamu İhale Kurulu 2 Şubat 2007 tarihinde verdiği kararlar Anahtar Teknik Personel belirlenmesinde yaşanan kargaşanın önüne geçti. İnşaat Mühendisleri Odası'nın başvurusu üzerine konuyu inceleyen kurul yol ihalesinde anahtar teknik personel olarak bir kimya mühendisi ile bir endüstri mühendisinin görevlendirilmesinin mevzuata aykırı olduğuna karar verdi.

Kamu İhale Kurulu, İnşaat Mühendisleri Odası'nın, İller Bankası'nın Müdürü'ne "Hatay İli Merkez ve Samandağ İlçelerine bağlı Köy İçeri Yollarını Yapımı" ihalesinde, kimya ve endüstri mühendisinin ihale koşulu olarak anahtar teknik personel listesine yer almasına dair yapmış olduğu itirazı haklı buldu. İnşaat Mühendisleri Odası'nın başvurusunda, yol yapımında anahtar teknik personel olarak inşaat mühendisi dışında başka alanlardan mühendislerin görevlendirilmesi eleştirerek, "Mühendisin hangi mühendis olduğunun tanımlanması nedeniyle idarenin istediği mühendislik disiplinini seçebileceği şeklindeki sava bakılacak olursa bu iş için anahtar teknik personel olarak yapım ihaleleriyle ilgili olmayan mühendislik dallarının da kabul edilebileceği komik duruma düşme olasılığı yüksek olacaktır." denildi.

Kamu İhale Kurulu ise verdiği kararla anahtar teknik personelin doğrudan işe ve üretime yönelik olarak belirlenmediği, bu konunun idarenin takdirinde bulunduğu ancak idare tarafından ihalede işin niteliğini göz ardı ederek yol yapımı için kimya ve endüstri mühendisi belirlenmesinin mevzuata aykırı olduğu sonucuna varmıştır.

Mühendislerden mortgage uyarısı

İnşaat Mühendisleri Odası, milletvekillerinden mortgage tasarisına onay vermemesini istedi. Açıklamada şöyle denildi: "Hükümet halkın konut ihtiyacını karşılamak değil, finans sisteminin sorunlarını çözmek istiyor. Konut fiyatlarının ucuzlayacağı, faizlerin düşeceği beklentisi hayal kırıklığına yol açacak. Yasanın, faizi ödeme gücü olana kolay kredi sağlamak dışında bir sonucu yoktur."

Emlak vergi beyanını ile onaylamaz

KADIKÖY Belediye Başkanı Selami Özlük'ün, dünkü 'Bir dokun bir ah işi' yazısındaki görüşlerine karşılık okunmuş Levent Deniztaş 'Mükelleflerin emlak vergi beyanamesiyle nasıl onaylar, konutların inşaat sınıfları durduk yerde nasıl bir sınıf yükseltilir? Mükellefler için vergi ödemek gönüllü olacak bir olay değildir, bir yükümlülüktür.' diyor.

BİLİYOR MUSUNUZ

AKP İstanbul İl Başkanı Dr. Mehmet Mierzioglu'nun Avukatları ile hastanesinin yanındaki 1991 m2'lik beş parsel özel hastane alanına alınması ve zemin katta bağnazca ticari konseptlerle yer verilmesine ilişkin, CHP'li Avukat Levent Deniztaş'ın plan belirlen önerisini, Mierzioglu'nun Akademi Sağlık Tesisleri A.Ş.'den eski ortağı, İmar Komisyonu Başkanı Sefer Kocaşah dahil 6 AKP'li, 2 CHP'li ANAP'li

YETER SÖZ MİLLETİN

YALÇIN BAYER
Fax: (212) 677 63 20-477 63 27
ybayerv@turkey.com.tr

ÖRNEK KARAR

İNŞAAT Mühendisleri Odası'ndan: Danıştay 6. Dairesi'nin, Beykoz Belediyesi'nin Acaristanbul'a verdiği yapı ruhsatının iptaline ilişkin karar öğretici ve yol gösterici olacaktır.

ASALA'ya karşı operasyonlar konuşulacaktır, bir kısmı hâlâ İETT'ye sayılabilecek kadar sabahtır da konuşulsa. (Uğur YILDIRIM)

ATAKÖY'de turizm alanı' kararını karşısında panjere kapılan vatandaşlar hürim dairelerimiz ne olacak diye

Asıl sorun orta ve hasarsız konutlarda

İSTANBUL - Bilim insanları ve mühendislik odaları Marmara depreminde gerekli derslerin çıkarılmadığını belirtiyor. Görüşler şöyle: **TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası:** Binalar deprem olmadan çökmeye devam ediyor. İktidarlar, 1999 depreminden bu yana yapılmaması gerekenler noktasında kayda değer hiçbir adım atmadı. İnsanlarımızı kaderleriyle baş başa bırakan tüm iktidarları, yaşanan ve yaşanması olası faciaların sorumlusu ilan ediyoruz. **Sakarya Üniversitesi Rektör Yardımcısı Muzaffer Elmas:** Bölgede ağır hasarlı, orta hasarlı ve hasarsız olmak üzere üç tip bina bulunuyor. Ağır ve orta hasarlı binalarla ilgili

Asıl sorun orta ve hasarsız konutlarda. Bilim insanları ve mühendislik odaları Marmara depreminde gerekli derslerin çıkarılmadığını belirtiyor. Görüşler şöyle: TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası: Binalar deprem olmadan çökmeye devam ediyor. İktidarlar, 1999 depreminden bu yana yapılmaması gerekenler noktasında kayda değer hiçbir adım atmadı. İnsanlarımızı kaderleriyle baş başa bırakan tüm iktidarları, yaşanan ve yaşanması olası faciaların sorumlusu ilan ediyoruz. Sakarya Üniversitesi Rektör Yardımcısı Muzaffer Elmas: Bölgede ağır hasarlı, orta hasarlı ve hasarsız olmak üzere üç tip bina bulunuyor. Ağır ve orta hasarlı binalarla ilgili